

De presslerboor of Hoe oud is een boom?

Soms wil je wel eens aan een boom vragen hoe oud hij is. Gewoon om te weten, om te onderzoeken hoe lang hij al op die plek staat of om aan het rekenen te slaan met productietabellen.

Het makkelijkst is dan om de jaarringen te tellen. Het is namelijk zo dat een boom in onze streken jaarlijks aan zijn buitenkant een groeiring vormt. Bij de ene boomsoort is dat al beter te zien dan bij de andere, maar meestal herken je jaarringen aan het afwisselend patroon van lichter en donkerder hout. Het aantal jaarringen ter hoogte van het bodemoppervlak vertelt je dan hoe oud de boom is. Het patroon van brede en smalle jaarringen wordt zelfs wetenschappelijk onderzocht, om bijvoorbeeld iets te weten te komen over klimaatveranderingen of de groei van bossen. Dat noemen we dan jaarringonderzoek of dendrochronologie.

De jaarringen tellen is heel makkelijk als er een boomstronk voorhanden is, maar... dan is de boom omgezaagd! Gelukkig bestaat er ook een toestel om de leeftijd van een boom te bepalen zonder brokken: de Presslerboor. Dit is een holle boor waarmee een boorspaan, een houtstaafje van 5 mm diameter, uit de boomstam kan gehaald worden. Een Presslerboor is een handig instrument, maar het is nogal duur, eerder kwetsbaar en helaas niet zelf te maken met huis-, tuin- en keukenmiddelen.

ROBBIE GORIS, Inverde

Een gemonteerde Presslerboor heeft de vorm van een T. Vooraan zit een snijrandje, dat een nét iets kleinere diameter heeft dan de holte in de boor. Een gutsje met weerhaken maakt het toestel compleet. De Presslerboor wordt met de hand in de boomstam gedraaid, met een beetje geluk precies tot in de kern. Dan steek je het gutsje in de boor, tot wanneer het er helemaal in klemt. Voorzichtig, want het gutsje mag niet plooiën! Door de boor nu een toer uit te draaien, breekt de boorspaan af en kan ze uit de stam gehaald worden met het gutsje. Het houtstaafje dat je nu vast hebt, bevat hopelijk alle jaarringen tussen de schors en de kern en verkapt je de leeftijd van de boom. Als je de kern gemist hebt, kan je proberen schatten hoeveel jaarringen er ontbreken, of opnieuw proberen.

Het gaatje dat achter blijft als de boor weer uit de boom is gedraaid, groeit normaal snel weer dicht. Steek er niets in en laat schimmelwerende producten achterwege, die dingen doen meer kwaad dan goed. Een gezonde boom gaat niet dood van een boring met de Presslerboor, maar besef wel dat het hout van veel boomsoorten zal verkleuren omdat er zuurstof langs het gaatje in de stam komt. Boor niet in bomen als je geen vraag hebt! ■

